

**UCHWAŁA NR 528/LIV/2024
RADY MIEJSKIEJ W WOŹNIKACH**

z dnia 29 kwietnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024- 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424)

**Rada Miejska w Woźnikach
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024 - 2030, stanowiący załącznik numer 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr 212/XVIII/2020 Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Woźniki na lata 2021-2026.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Woźnik.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Woźnikach

Anna Wincowska

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE WOŹNIKI
NA LATA 2024- 2030**

WOŹNIKI 2024

WYKAZ SKRÓTÓW

- BDL GUS** – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
- MGBP** – Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Woźnikach
- MGOK** – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Woźnikach
- GKdsPiRPA** – Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Woźnikach
- MGOPS** – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach
- KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- NGO** (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa
- NK** – Procedura „Niebieskie Karty”
- PARPA** – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublińcu
- pp.** – punkty procentowe
- KP** – Komisariat Policji w Woźnikach
- PK** – Punkt Konsultacyjny
- PPP** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lublińcu
- UM** – Urząd Miejski w Woźnikach
- ZI** – Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

PRZEMOC DOMOWA.....	3
DEFINICJA PRZEMOCY	3
FORMY PRZEMOCY	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY WOŹNIKI	11
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	12
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY WOŹNIKI	16
ANALIZA DANYCH ZASTANCYH	16
WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	20
UCZNIOWI	20
DOROŚLI MIESZKAŃCY	34
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	45
ADRESACI PROGRAMU	52
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	52
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	52
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	52
WNIOSKI I PODSUMOWANIE	55
BIBLIOGRAFIA	56
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	57
SPIS RYSUNKÓW	57
SPIS TABEL.....	57
SPIS WYKRESÓW	58

PRZEMOC DOMOWA

Definicja przemocy¹

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 tj.), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

narażające na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną

powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

istotnie naruszające prywatność lub wzbudzające poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424 tj.)

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody².

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy³.

² Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s. 1

³ <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie> [dostęp: 05.03.2024 r.]

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie groźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
- 5. Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające

w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁴. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym⁵.

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73% stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% – małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

Według „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci” przeprowadzonej w 2021 roku na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej najpowszechniejszą formą przemocy domowej wobec dzieci w opinii badanych Polaków była przemoc psychiczna, a w następnej kolejności wybrane zostały: zaniedbanie i przemoc fizyczna. Odsetek 19% dzieci w Polsce doznał przemocy fizycznej, z kolei nieznacznie mniej – przemocy psychicznej (18%), z kolei 9% wskazało na przemoc ekonomiczną, a 8% na seksualną. Ponadto 54% mężczyzn i 45% kobiet przyznało się do użycia przemocy wobec dziecka w formie tzw. „dania klapsa”. Większość badanych, którzy byli świadkami przemocy zadeklarowało, że podjęło w związku z tym faktem działania (61%), wśród których najczęściej podano rozmowę, uświadomienie problemu (26%), zgłoszenie na policję (20%) oraz pomoc społeczną (18%).

⁴ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

⁵ Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.

Co ważne, przeważająca większość Polaków wykazała świadomość, że dziecko, które widzi przemoc między swoimi rodzicami również jest osobą doznającą przemocy (81%).

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażona na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemocy psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów⁶.

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Ponadto co czwarty ankietowany (27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania.

Ponadto, z Raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, iż w 2023 roku przemoc stanowiła główny temat przeprowadzonych konsultacji. Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy (44%), niemniej jednak odebrali również 25% połączeń od świadków przemocy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc, przeważnie wskazują na więcej niż jedną jej formę. Przemoc psychiczna jest tematem większości przeprowadzanych rozmów – zgłaszało ją 8 756 osób (w tym 163 dzieci), z kolei doświadczanie przemocy fizycznej deklarowało 4 551 dzwoniących (w tym 98 dzieci). Odnotowano również przypadki przemocy ekonomicznej (14%) oraz seksualnej (4,5%)⁷.

⁶Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.

⁷Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Woźniki. Istotnym elementem **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,

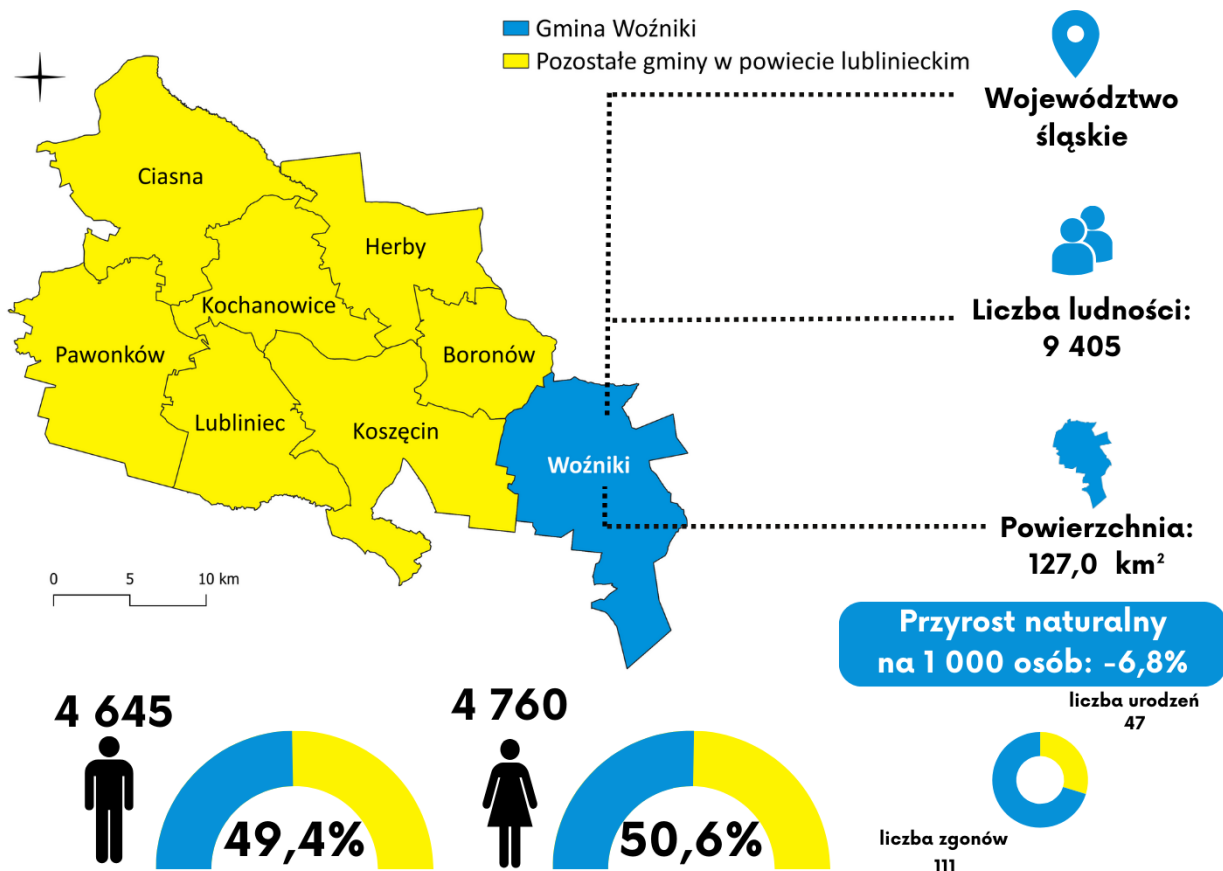

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela,
- uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Woźnikach.

CHARAKTERYSTYKA GMINY WOŹNIKI

1 KULTURA

- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Woźnikach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Woźnikach

2 OŚWIATA

Szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Józefa Lompy w Lubszy
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Psarach
- Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Powstańców Śl. w Kamienicy
- Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Woźnikach - Ligocie Woźnickiej
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi im. Józefa Lompy w Woźnikach
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kamieńskich Młynach

Przedszkola

- Przedszkole w Psarach
- Przedszkole w Woźnikach
- Niepubliczne Przedszkole w Kamieńskich Młynach

3 POMOC I WSPARCIE

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Woźnikach
- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie

*Dane statystyczne umieszczone na grafice pochodzą z 2022 roku (BDL GUS)

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Woźniki zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, utworzony przez Burmistrza Woźnik. Powołano do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Burmistrza), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
 - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
 - 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,

- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	obszar działania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach	- Wczesna diagnoza i poradnictwo, - udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, - udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej, - obsługa organizacyjno-techniczna ZI, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.
Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Woźnikach	- Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, - realizacja procedury „Niebieskie Karty”, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.
Komisariat Policji w Woźnikach	- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, - podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, - działania interwencyjne,

	▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.
Placówki ochrony zdrowia	▪ Wczesna diagnoza, ▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.
Placówki oświatowe	▪ Wczesna diagnoza, ▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.
Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe	▪ Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, ▪ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, ▪ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, ▪ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, ▪ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, ▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty”, ▪ powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, ▪ kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programach psychologiczno-terapeutycznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologzy, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze policji,
- kuratorzy zawodowi oraz społeczni,
- pracownicy socjalni,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- asystent rodziny.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY WOŹNIKI

Analiza danych zastanych

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy.

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy robocze, które zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, funkcjonują obecnie pod nazwą grup diagnostyczno-pomocowych. Są one powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów.

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Woźniki na przestrzeni lat 2020-2022 wygląda następująco – w roku 2020 Zespół spotkał się 3 razy, a w latach 2021-2022 – po 4 razy. Podczas spotkań weryfikowano wszczęte procedury i podejmowano decyzje na temat dalszych działań wobec członków rodzin doznających i stosujących przemoc. W ramach procedury „Niebieskie Karty” powoływane były grupy robocze (obecnie diagnostyczno-pomocowe). W 2020 roku utworzonych zostało 8 grup roboczych, które spotkały się 61 razy, w 2021 roku było to 9 grup i 52 spotkania, natomiast w roku 2022 utworzonych zostało 10 grup, które odbyły 46 spotkań.

Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	3	4	4
liczba utworzonych grup roboczych	8	9	10
liczba spotkań grup roboczych	61	52	46

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2020-2022

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W latach 2020-2022 zauważalny jest wzrost w zakresie liczby wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”: w 2020 roku wszczęto 15 procedur NK, w 2021 roku – 16, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie – 17. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” utrzymywał się na stałym poziomie – w 2020 i 2021 roku zakończono po 8 procedur, z kolei w 2022 roku – 9. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 3. Liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	15	16	17
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	8	8	9

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy gminy Woźniki za lata 2020-2022

Analizując dane uzyskane od Komisariatu Policji w Woźnikach, można zauważyć wahania liczby podjętych przez policję interwencji ogólnych na przestrzeni analizowanych lat. W 2021 i 2023 roku policja interweniowała po 4 razy, natomiast w roku 2022 miało miejsce 6 interwencji. Zgromadzony materiał badawczy pozwala również wysunąć wniosek, że znacznie większa liczba interwencji policji spowodowana była nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Na przełomie analizowanych lat ich liczba uległa wahaniom, przyjmując najwyższą wartość w 2022 roku (57 interwencji). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Działalność funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Woźnikach w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba interwencji domowych	4	6	4
liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków	37	57	44

Źródło: dane udostępnione przez Komisariat Policji w Woźnikach

Na terenie Gminy⁸ funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać specjalistyczną pomoc i wsparcie zarówno w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu, jak i zjawiska przemocy domowej. W 2020 roku z pomocy PK skorzystało 8 osób doznających przemocy, którym udzielono 25 porad, w 2021 – 12 osób, które otrzymały 38 porad, a w 2022 – z PK skorzystały 4 osoby, które otrzymały 10 porad. W 2020 i 2022 do PK

⁸ Zastosowany w niniejszym dokumencie zapis „Gmina” Gminę miejsko-wiejską Woźniki

zgłosiło się po 6 osób stosujących przemoc, które uzyskały odpowiednio 13 i 20 porad, a w 2021 roku z pomocy skorzystało 5 takich osób uzyskując 12 porad.

Tabela 5. Liczba osób oraz udzielonych im porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób doznających przemocy	8	12	4
liczba udzielonych porad osobom doznającym przemocy	25	38	10
liczba osób stosujących przemoc	6	5	6
liczba udzielonych porad osobom stosującym przemoc	13	12	20

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Wyniki badań ankietowych

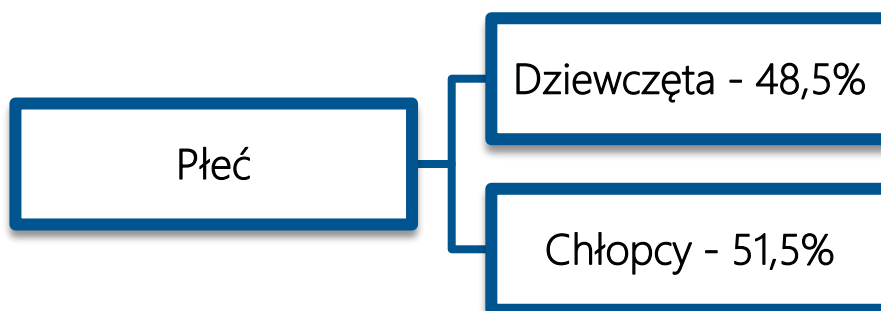
Uczniowie

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży z gminy Woźniki. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych z doświadczaniem przemocy domowej, doznawaniem oraz stosowaniem przemocy rówieśniczej, a także cyberprzemocy oraz poznanie opinii młodych mieszkańców Gminy na temat realizowanych w szkole działań profilaktycznych.

Struktura badanej próby

Uczniowie ze szkół podstawowych znajdujących się na terenie gminy Woźniki wypełnili 258 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę mieli chłopcy – stanowili 51,5% ogółu. Dziewczyny wypełniły 48,5% kwestionariuszy.

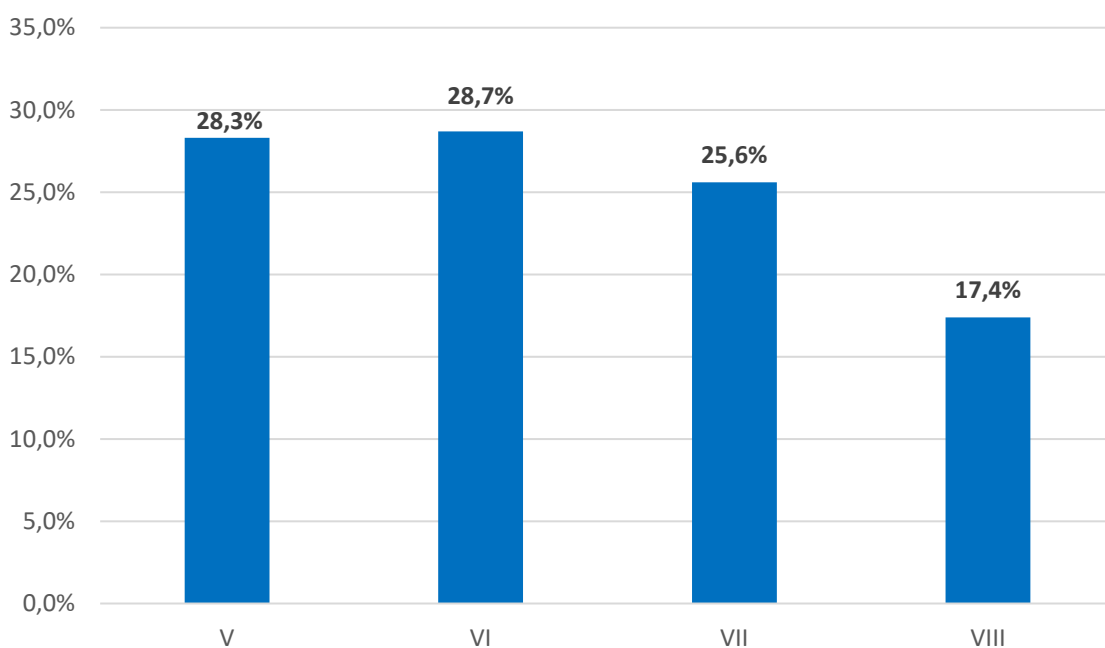
Rysunek 1. Płeć: N=258

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Największy udział w badaniu ankietowym mieli uczniowie z klas VI, stanowiący 28,7% badanych. Respondenci uczęszczający do klas V szkół podstawowych wypełnili 28,3% ankiet, a do klas VII – 25,6%, natomiast przynależność do klasy VIII zadeklarowało 17,4% uczniów.

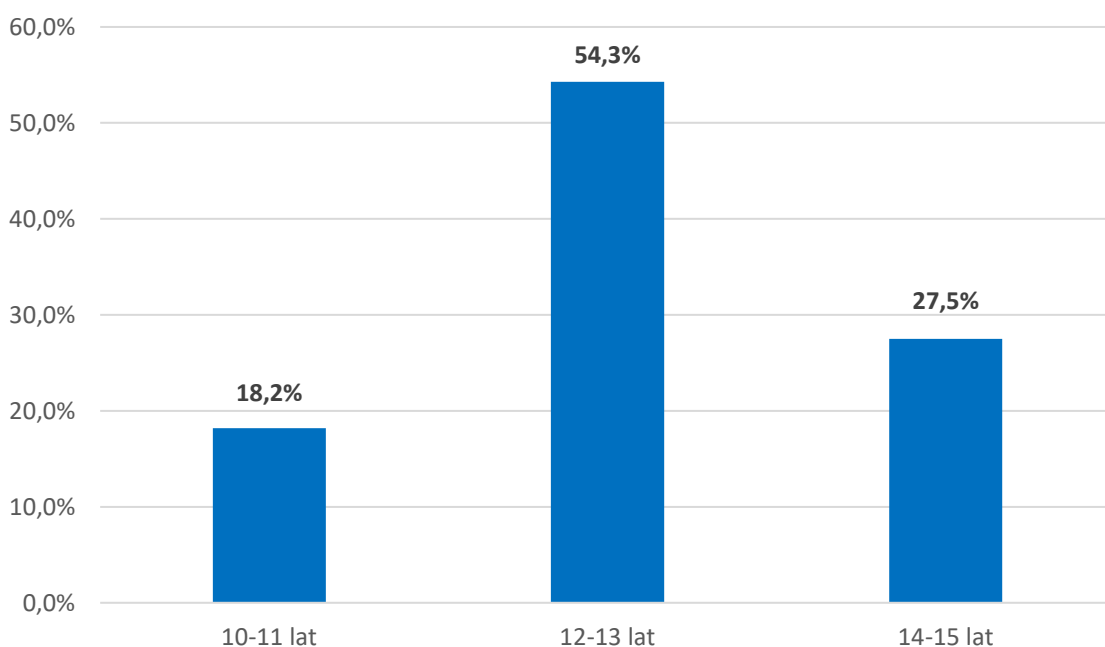

Wykres 1. Klasa: N=258

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13 lat (54,3%). 27,5% ankietowanych podało wiek 14-15 lat, natomiast 18,2% zadeklarowało wiek 10-11 lat.

Wykres 2. Wiek: N=258

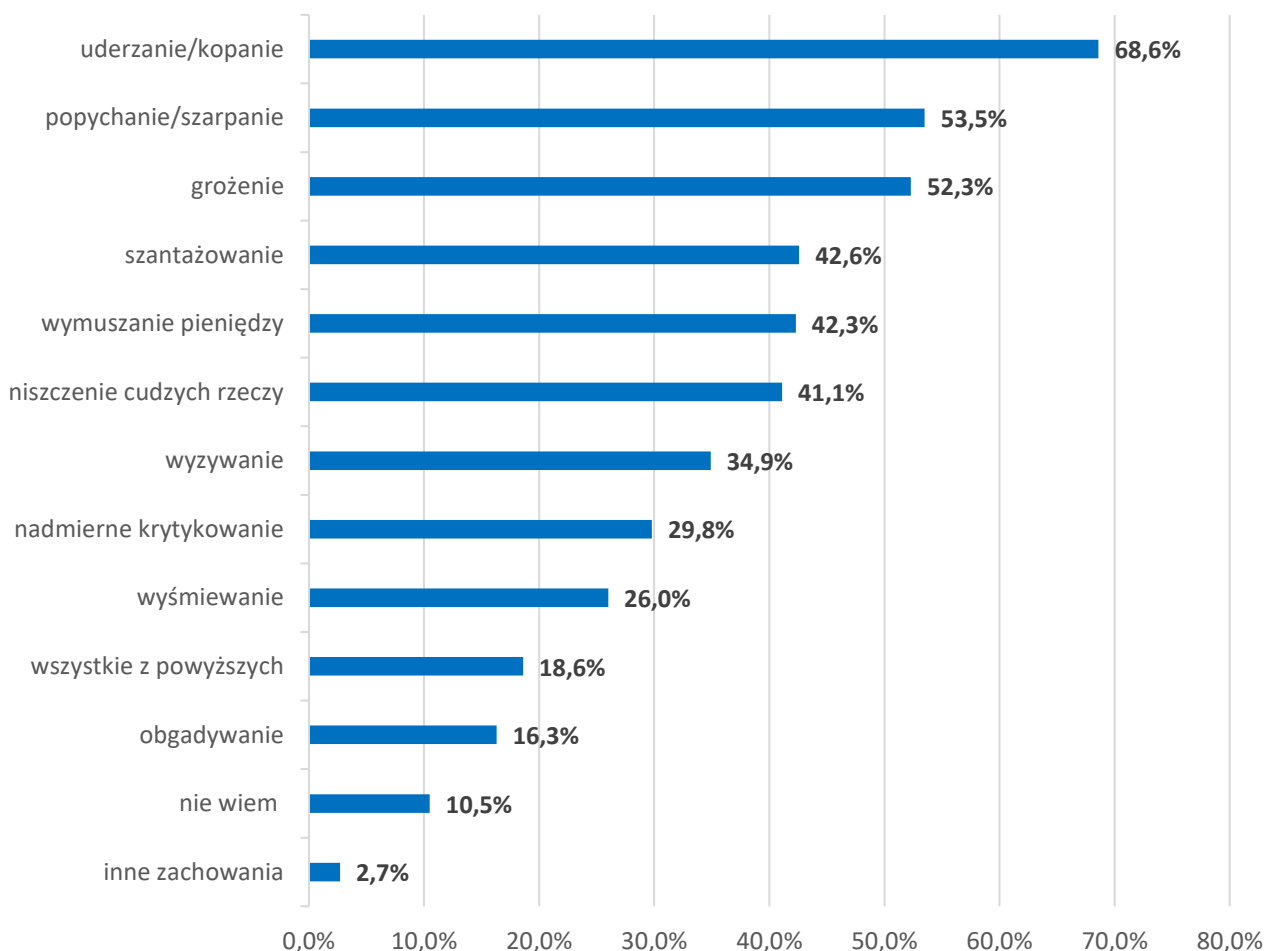

Problem przemocy

W pierwszej kolejności uczniów ze szkół zlokalizowanych w gminie Woźniki zapytano o to, jakie ich zdaniem zachowania dotyczą przemocy. Ponad połowa ankietowanych zadeklarowała, iż takimi zachowaniami jest uderzanie/kopanie (68,6%), w opinii 53,3% uczniów jest to popychanie/szarpanie, zaś według 52,3% – grożenie. W dalszej kolejności wskazywano na: szantażowanie (42,6%), wymuszanie pieniędzy (42,3%), niszczenie cudzych rzeczy (41,1%), a także wyzywanie (34,9%). Najmniej odpowiedzi padło natomiast na: nadmierne krytykowanie (29,8%), wyśmiewanie (26,0%) oraz obgadywanie (16,3%). Zdaniem 18,6% respondentów wszystkie z wymienionych w kafeterii odpowiedzi są przemocą, 10,5% badanych uczniów nie posiada wiedzy w tym zakresie, natomiast 2,7% wskazało na inne zachowania, wymieniając m.in. *wykorzystywanie seksualne czy molestowanie*.

Wykres 3. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą? N=258

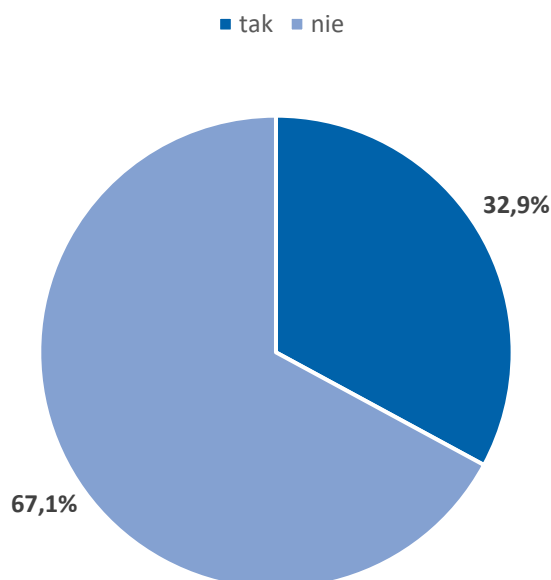

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W trakcie badania ankietowego oszacowano również skalę problemu przemocy wśród uczniów z gminy Woźniki. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie pokazują, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przemocy doświadczyło 32,1% uczniów.

Wykres 4. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy? N=258

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani zdecydowanie najczęściej doświadczały przemocy ze strony uczniów ze szkoły – na tę odpowiedź wskazały 44 osoby tj. 55,7%. 19 odpowiedzi padło na rodzeństwo (24,1%). 16 osób doznało przemocy ze strony kolegów/koleżanek spoza szkoły (20,3%), natomiast doznanie przemocy ze strony taty zadeklarowało 6 osób (7,6%), natomiast ze strony mamy 5 ankietowanych (6,3%). 12 osób wskazało na inne, wśród których wymieniono m.in. *członków dalszej rodziny tj. wujka* albo nie wykazywali chęci wskazania konkretnych osób (15,2%). 6 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 6. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=79

<i>odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
uczniowie ze szkoły	55,7%	44
rodzeństwo	24,1%	19
koledzy/koleżanki spoza szkoły	20,3%	16
inne osoby	15,2%	12
tata	7,6%	6
mama	6,3%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie dotyczące rodzajów doznawanej przez nich przemocy. Przemocy psychicznej doświadczyło 49 badanych (63,6%), a przemocy fizycznej – 37 osób (48,1%), 17 uczniów doznało przemocy seksualnej (22,1%), zaniedbania doświadczyło 6 badanych (7,8%). To pytanie zostało ominięte przez 7 osób.

Tabela 7. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=77

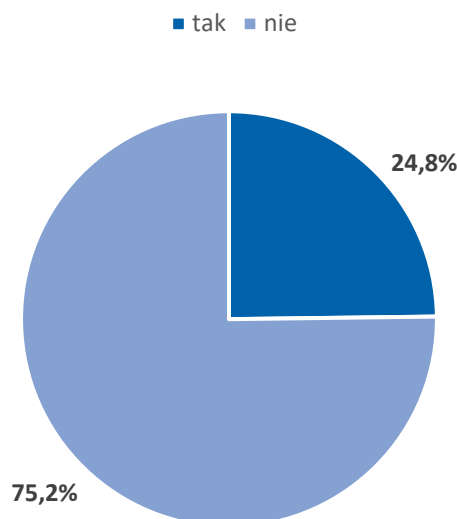
<i>odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	63,6%	49
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	48,1%	37
ktoś dotykał mnie w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	22,1%	17
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	7,8%	6

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatniego roku doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Na to pytanie, twierdzącej odpowiedzi udzieliło 24,8% uczniów.

Wykres 5. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=258

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką zastosowali. Można zauważyć, iż przemoc fizyczną zastosowało większość uczniów dopuszczających się takich zachowań (41 osób, tj. 70,7%), a przemoc psychiczną – 28 ankietowanych (48,3%). 7 badanych stosował przemoc seksualną (12,1%), natomiast 6 osób nie odpowiedziało na to pytanie.

Tabela 8. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=58

odpowieź	%	liczba odp.
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am, dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	70,7%	41
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	48,3%	28
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które sobie ta osoba tego nie życzył/a, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który ją zawstydział itp.	12,1%	7

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Analizie poddane zostały również odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do stosowania przemocy wobec uczniów ze szkoły – wskazały na to 32 osoby, tj. 53,3%, a także wobec rodzeństwa – 26 ankietowanych, tj. 43,3%. Ponadto, 33,3% badanych zadeklarowało stosowanie przemocy wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły (20 osób). Odpowiedzi uczniów padły także na inne osoby m. in. *matkę* czy *przyjaciółkę* (9 osób, tj. 15,0%). 4 badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

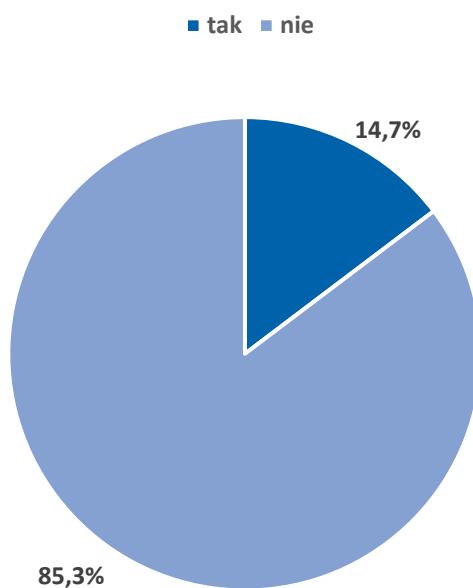
Tabela 9. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=60

<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
uczniów ze szkoły	53,3%	32
rodzeństwa	43,3%	26
kolegów/koleżanek spoza szkoły	33,3%	20
innych osób	15,0%	9

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli wskazać, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy byli świadkami zachowań przemocowych w swoim domu. Z przeprowadzonego badania wynika, iż 14,7% ankietowanych było świadkami przemocy domowej.

Wykres 6. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się być świadkiem sytuacji, w której ktoś w Twoim domu stosował przemoc? N=258

Uczniowie, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi w poprzednim pytaniu, mieli możliwość określenia, kto był sprawcą przemocy w ich domu. 13 badanych przyznało, że najczęściej były to inne, bliżej niezidentyfikowane osoby, (37,1%). Ponadto 10 respondentów wskazało na tatę (28,6%), 9 na rodzeństwo (25,7%), natomiast po 5 osób – na dalszych członków rodziny i na mamę (po 14,3%). 3 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 10. Kto stosował przemoc w Twoim domu (kiedy byłeś/aś jej świadkiem)? N=35

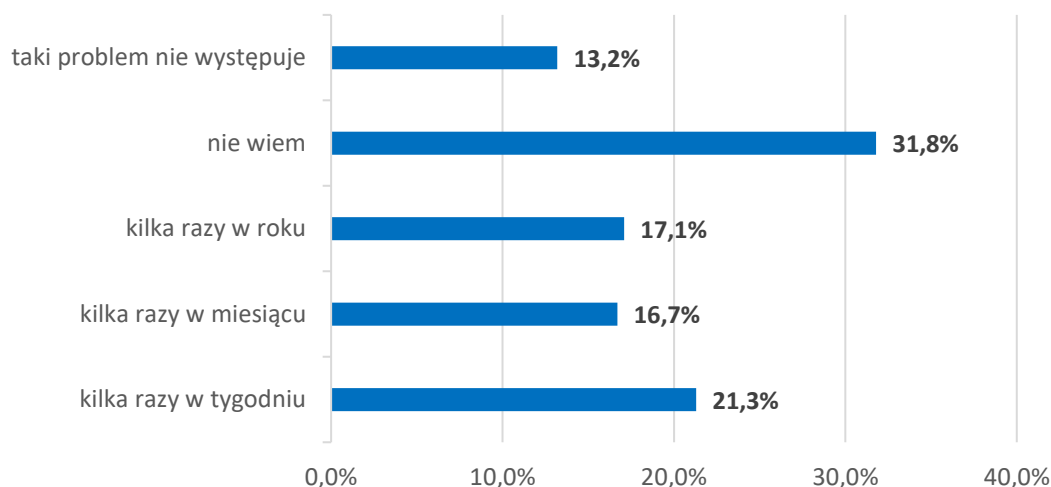
<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
inne	37,1%	13
tata	28,6%	10
rodzeństwo	25,7%	9
dalsi członkowie rodziny	14,3%	5
mama	14,3%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Obraz jaki wyłania się z badania to znaczny odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznała to ponad połowa badanych (55,1%). Z odpowiedzi udzielonych przez 17,1% ankietowanych wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce kilka razy w roku, według 16,7% – kilka razy w miesiącu, a zdaniem 21,3% – kilka razy w tygodniu. 31,8% respondentów zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, natomiast 13,2% sądzi, że taki problem nie występuje. 2 badanych pominęło to pytanie.

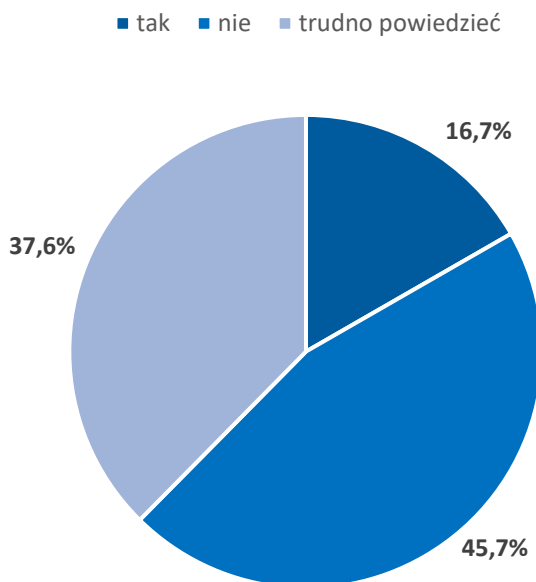

Wykres 7. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=258

W dalszej części badanych zapytano o to, czy uważają, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. gdy ktoś ich zdenerwuje). Jak wynika z zebranych danych, 16,7% badanych zgadza się z tym stwierdzeniem, a przeciwnego zdania jest 45,7% ankietowanych. Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 37,6% respondentów.

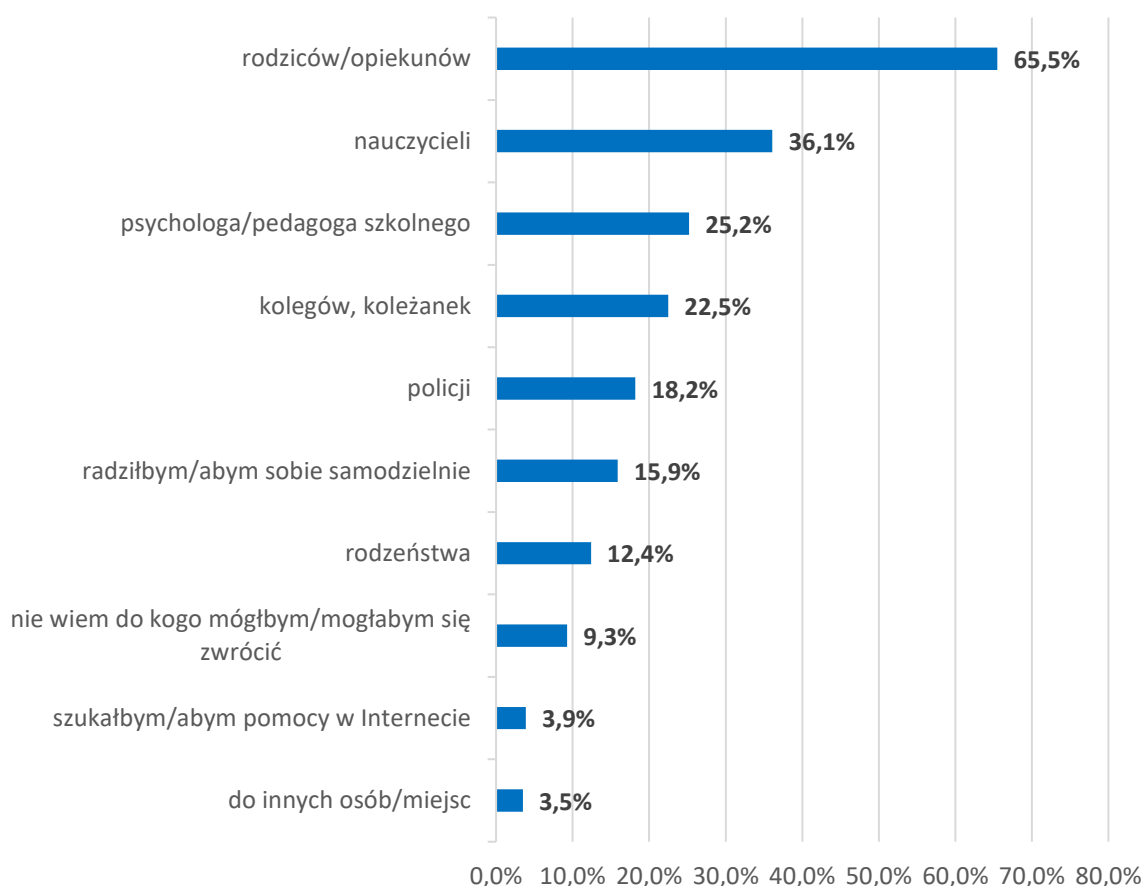
Wykres 8. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. kiedy ktoś Cię zdenerwuje)? N=258

W przypadku problemów związanych z przemocą 65,5% młodych mieszkańców Gminy zwróciłoby się o pomoc do rodziców/opiekunów. Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znaleźli się nauczyciele (36,1%), z kolei na trzecim – psycholog/pedagog szkolny (25,2%). 22,5% ankietowanych przyznało, że w razie tego typu problemów zwróciłoby się o pomoc do kolegów lub koleżanek, natomiast 18,2% – do policji. 15,9% radziłoby sobie w takich sytuacjach samodzielnie, 12,4% poprosiłaby o pomoc rodzeństwo, natomiast 3,5% respondentów podało inne osoby m. in. *przyjaciół, babcię czy ciocię*. Należy zwrócić uwagę, że 9,3% ankietowanych nie wie, do kogo mogłoby się zwrócić o pomoc.

Wykres 9. Do kogo zwróciłbyś/abyś się o pomoc, gdybyś Ty lub ktoś z Twojego otoczenia doznawał przemocy domowej lub rówieśniczej? N=258

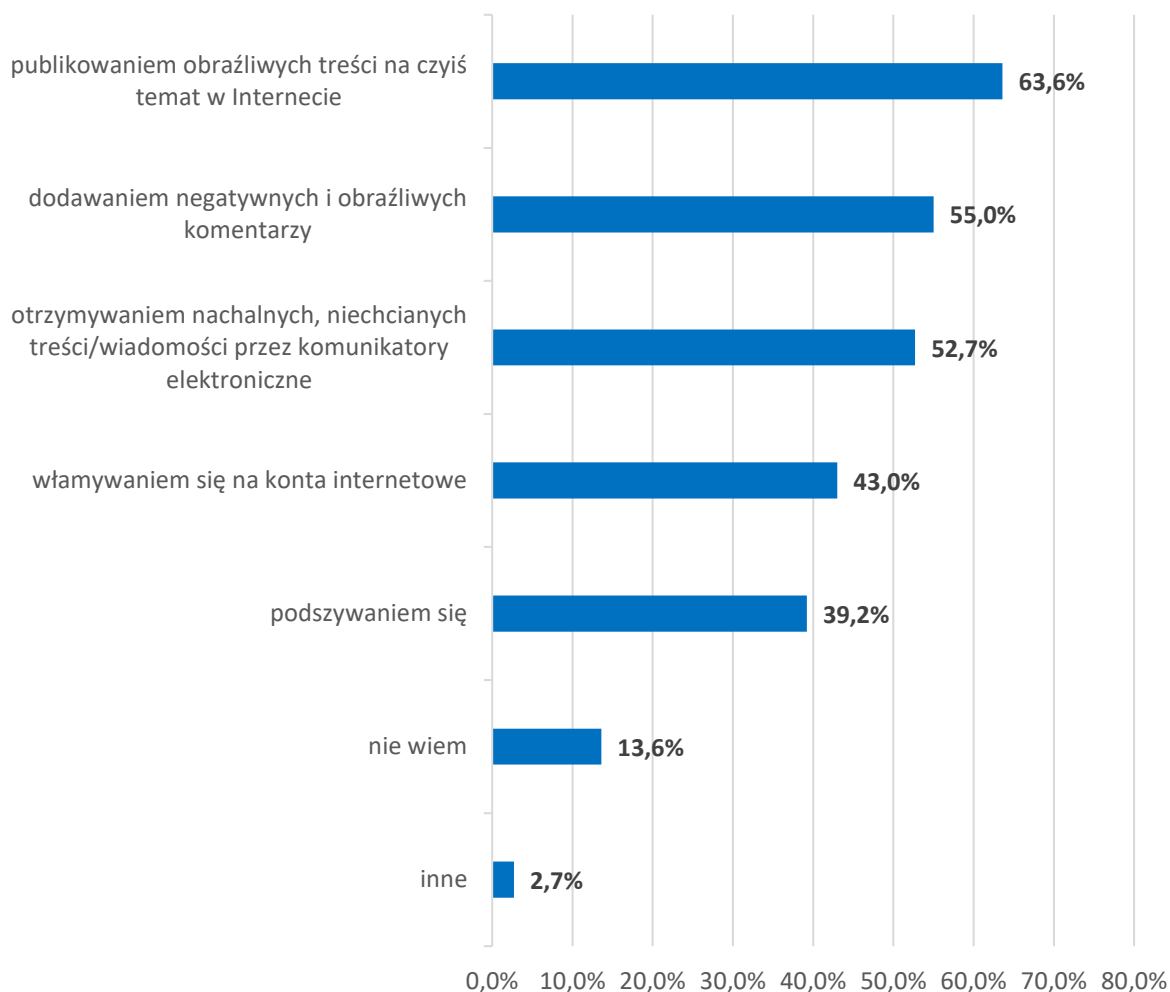
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejne pytania zadawane respondentom dotyczyły zagadnienia cyberprzemocy. W pierwszej kolejności podjęto próbę rozpoznania z czym jest utożsamiany przez badanych ten rodzaj przemocy. Najwięcej wskazań uzyskało publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie (63,6%) oraz dodawanie negatywnych i obraźliwych komentarzy (55,0%).

52,7% ankietowanych za cyberprzemoc uznaje otrzymywanie nachalnych, niechcianych treści/wiadomości przez komunikatory elektroniczne, 43,0% – włamywaniem się na konta internetowe, 39,2% – podszywanie się, a 2,7% podało inne, bliżej nieokreślone działania. 13,6% ankietowanych uczniów nie posiada wiedzy w omawianym zakresie.

Wykres 10. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=258

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następne pytanie dotyczyło skali doznawania cyberprzemocy przez użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, ten problem dotknął 19,4% z nich. Część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 15,3% odpowiedzi.

Tabela 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś cyberprzemocy (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=222

odpowiedź	tak		nie		trudno powiedzieć	
	%	liczba odp.	%	liczba odp.	%	liczba odp.
doznałem/am cyberprzemocy	19,4%	43	65,3%	145	15,3%	34

Ostatnie pytanie z tego obszaru, odnosiło się do skali stosowania cyberprzemocy w sieci. Z analizowanego materiału badawczego wynika, że tego rodzaju przemoc stosowało 10,2%, natomiast odpowiedzi „trudno powiedzieć” udzieliło 7,4% uczniów.

Tabela 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=216

odpowiedź	tak		nie		trudno powiedzieć	
	%	liczba odp.	%	liczba odp.	%	liczba odp.
stosowałem/am cyberprzemoc	10,2%	22	82,4%	178	7,4%	16

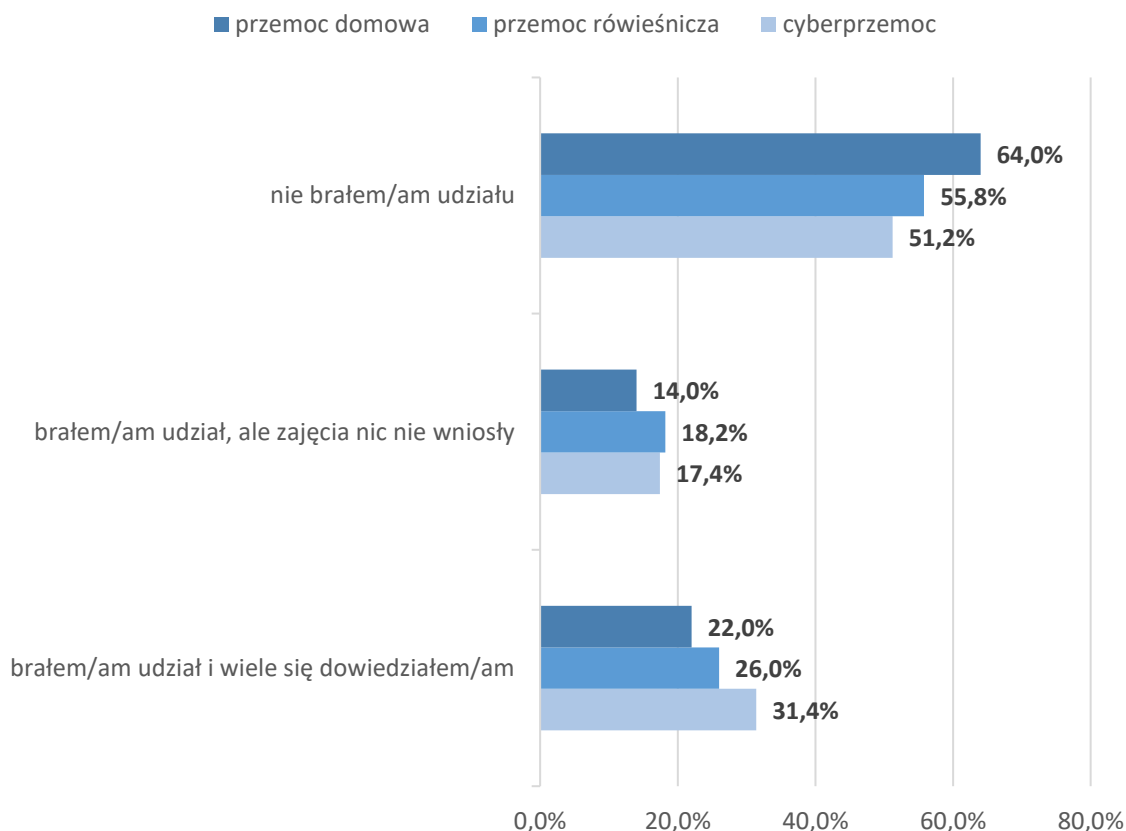
Działania profilaktyczne

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli okazję ocenić podejmowane w szkole działania profilaktyczne w ciągu ostatnich 2 lat. Interesowało nas w jakich zajęciach badani brali udział oraz jak je oceniają. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco:

- pozytywnie zajęcia profilaktyczne z cyberprzemocy oceniło 31,4% uczniów, w zakresie przemocy rówieśniczej – 26,0%, natomiast dotyczące przemocy domowej – 22,0%;
- odpowiedź „brałem/am udział, ale zajęcia nic nie wniosły” zaznaczyło 17,4% w przypadku zajęć dotyczących cyberprzemocy, 18,2% – przemocy rówieśniczej, natomiast 14,0% odnośnie zajęć dotyczących przemocy domowej;
- brak uczestnictwa w zajęciach profilaktycznych zadeklarowało 51,2% w przypadku zajęć dotyczących cyberprzemocy, 55,8% – przemocy rówieśniczej, a przemocy domowej – 64,0%.

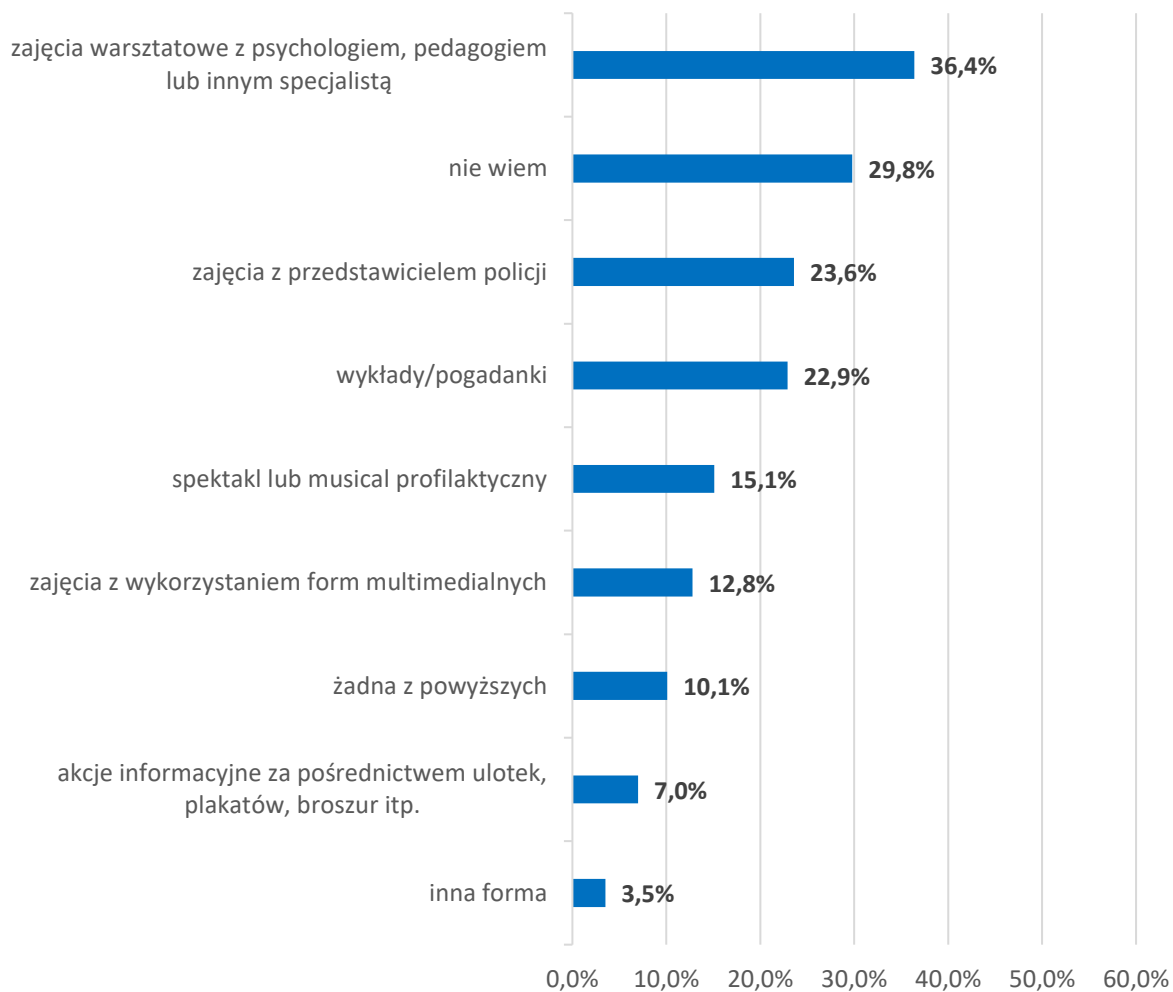
Wykres 10. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w szkolnych zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy? N=258

Uczniowie zostali zapytani również o to, jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest ich zdaniem najciekawsza/najefektywniejsza. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco: 36,4% uznaje za najciekawsze/najefektywniejsze zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, z kolei 23,6% – zajęcia z przedstawicielem policji. 22,9% badanych wskazało na wykłady/pogadanki, 15,1% na spektakl muzyczny lub musical profilaktyczny, a 7,0% wyróżniło akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, natomiast 12,8% odpowiedzi padło na zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych. 10,1% osób stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla nich ciekawa/efektywna. Najniższy odsetek badanych (3,5%) podał inne formy zajęć profilaktycznych, tj. m.in.: *zajęcia prowadzone wraz z innymi szkołami z terenu gminy*, natomiast 29,8% respondentów nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 11. Jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest według Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza? N=258

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

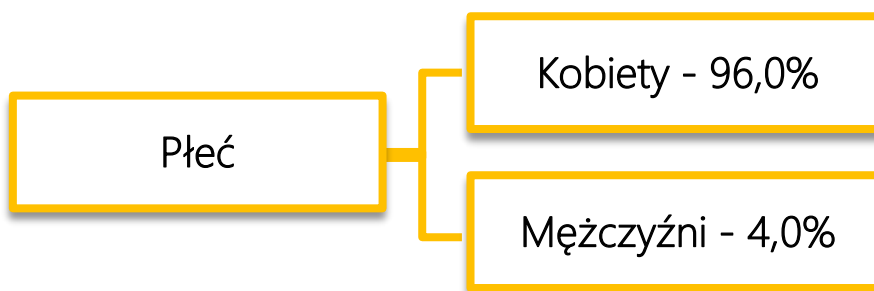
Dorośli mieszkańcy

W niniejszym rozdziale przedstawiona została skala zjawiska przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy oraz w ich otoczeniu. Ponadto, analizie poddano ich wiedzę na temat zagadnień związanych z przemocą domową, opinię badanych względem tego zjawiska oraz ich stosunek do stosowania przemocy jako metody wychowawczej.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Woźniki wzięło udział 151 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu znaczną przewagę miały kobiety – stanowiły one 96,0% ogółu, natomiast mężczyźni przekazali pozostałe 4,0% ankiet.

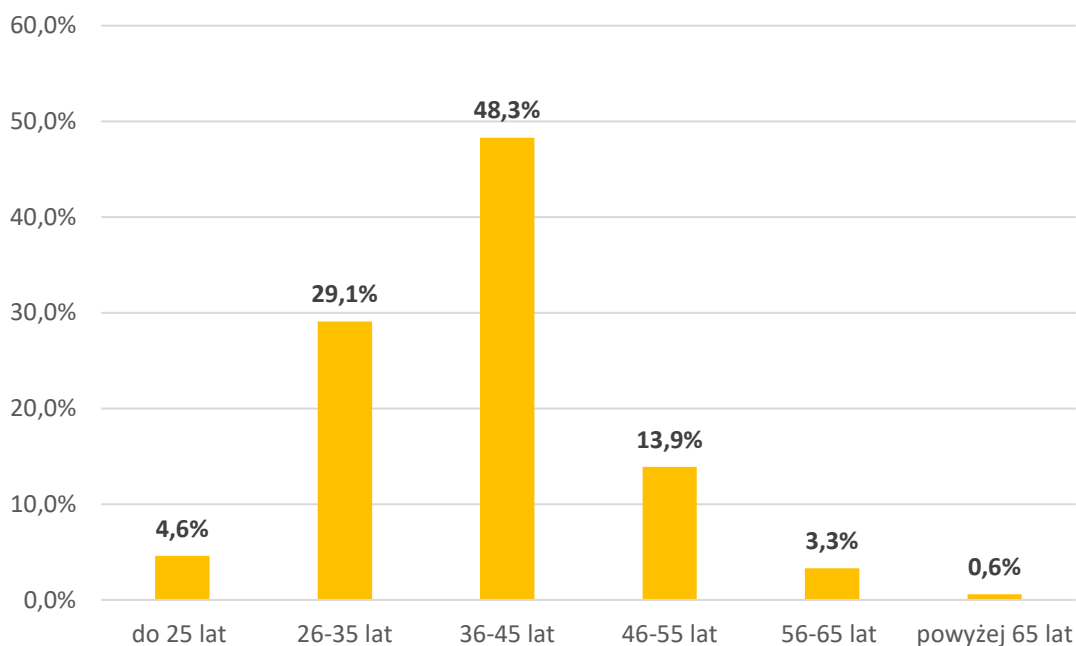
Rysunek 2. Płeć: N=151

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (48,3%) oraz w wieku 26-35 lat (29,1%). Mniejszą część ankiet wypełnili badani znajdujący się w przedziale wiekowym 46-55 lat (13,9%) oraz do 25 lat (4,6%). Osoby w przedziale 56-65 lat stanowiły 3,3% badanych, natomiast najmniejszy udział w badaniu miały osoby powyżej 65 lat (0,6%).

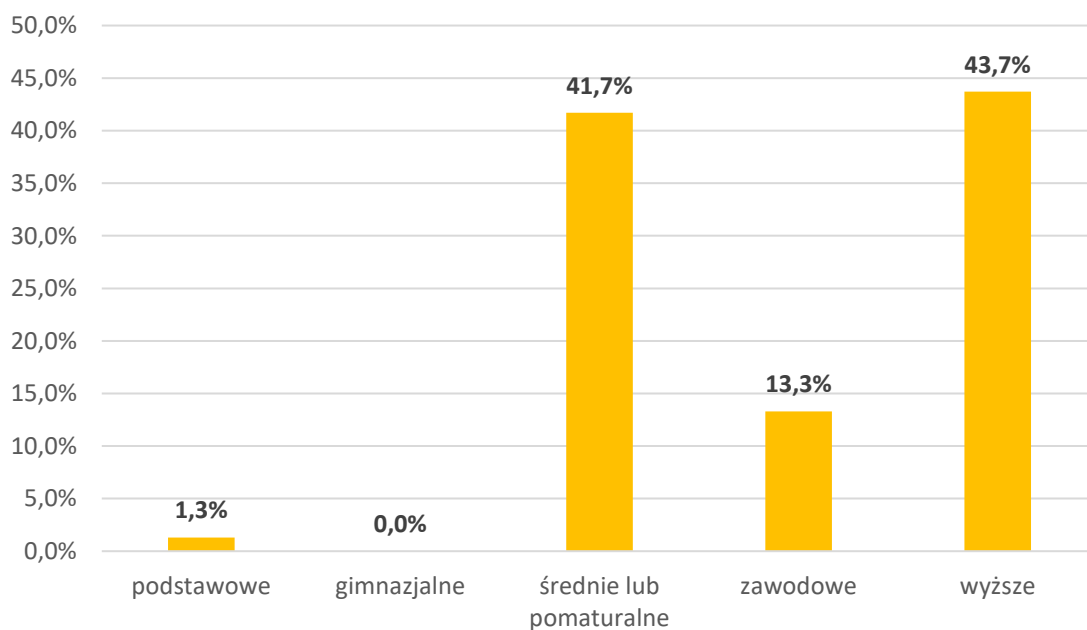

Wykres 12. Wiek: N=151

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (43,7%). 41,7% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 13,3% z wykształceniem zawodowym, natomiast 1,3% ankietowanych zakończyło swoją edukację na poziomie podstawowym.

Wykres 13. Wykształcenie: N=151

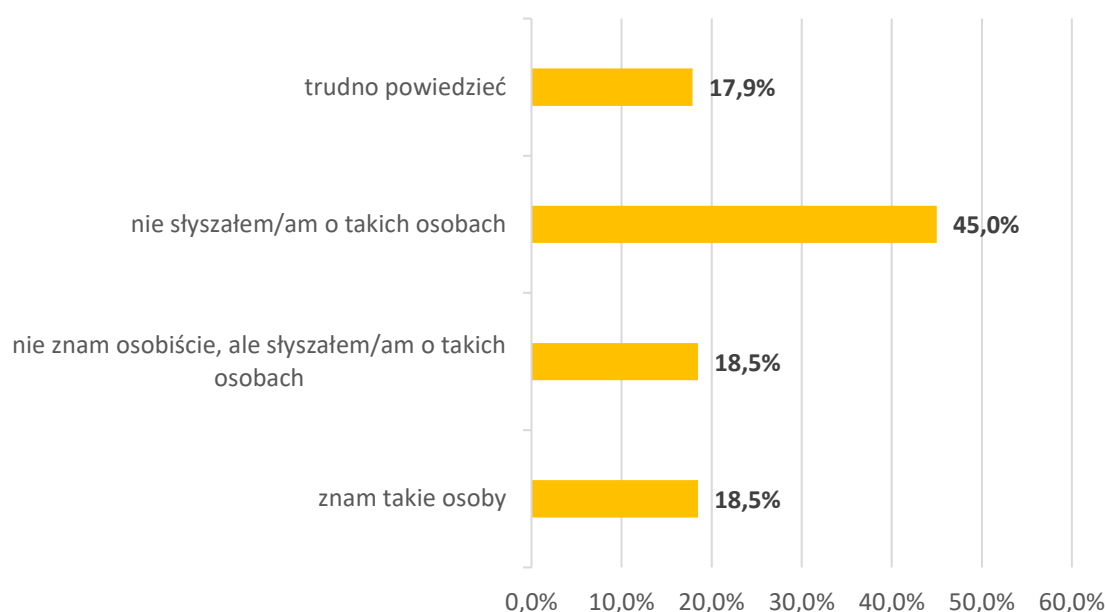

Problem przemocy

Kolejna część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Woźniki. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 37,1% ankietowanych, wśród których po 18,5% zna takie osoby lub nie zna ich osobiście, ale o nich słyszało. 17,9% ankietowanych miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi.

Wykres 14. Czy zna Pan/i w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy domowej? N=151

Badani deklarujący znajomość w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy domowej, zostali zapytani o to, kim jest osoba jej doznająca. Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że są nimi osoby dorosłe mające 18-60 lat – 72,2% (39 osób). Mniejszy odsetek ankietowanych wskazywał na dzieci, tj. osoby do 18 roku życia – 27,8% (15 osób) oraz osoby starsze (powyżej 60 roku życia) – 13,0% (7 osób). 2 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

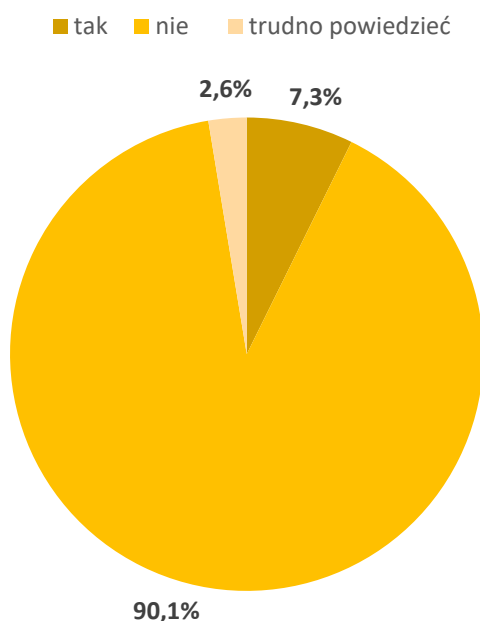
Tabela 13. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej? N=54

<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
dzieckiem do 18 roku życia	27,8%	15
osobą dorosłą mającą 18-60 lat	72,2%	39
osobą starszą (powyżej 60 roku życia)	13,0%	7

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Skala problemu przemocy w gminie Woźniki została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, doświadczyli zjawiska przemocy domowej. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie przemocy doświadczyło 7,3% badanych. 2,6% miało problem z jednoznaczną odpowiedzią na postawione pytanie.

Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=84

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy w ciągu ostatniego roku, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że wszyscy odpowiadający doświadczyli przemocy psychicznej (11 osób, tj. 100,0%). Dodatkowo 6 ankietowanych spotkało się również z przemocą fizyczną (54,6%), 3 z przemocą ekonomiczną (27,3%), natomiast po jednym badanym wskazało na przemoc seksualną oraz cyberprzemoc (po 9,1%).

Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=11

<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
przemoc psychiczna	100,0%	11
przemoc fizyczna	54,6%	6
przemoc ekonomiczna	27,3%	3
przemoc seksualna	9,1%	1
cyberprzemoc	9,1%	1
zaniedbanie	0,0%	0
trudno powiedzieć	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że 4 ankietowanych doznało przemocy ze strony męża/żony (40,0%), natomiast po 2 osoby wskazały tatę i dziecko/dzieci (po 20,0%). 3 badanych zadeklarowało doznanie przemocy ze strony innych osób tj. *osoby w Internecie* oraz *szwagra*. 1 dorosły mieszkaniec Gminy nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=10

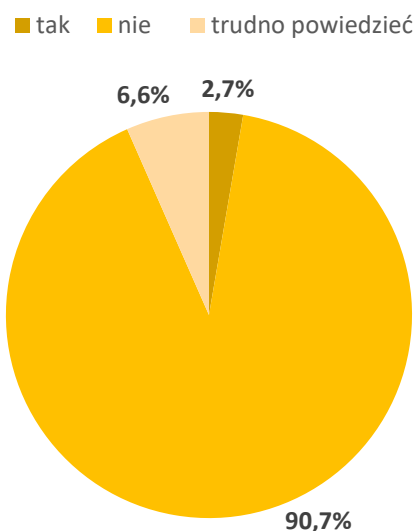
<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
mąż/żona	40,0%	4
inne osoby	30,0%	3
tata	20,0%	2
dziecko/dzieci	20,0%	2
partner/partnerka	10,0%	1
dziadkowie	10,0%	1
dalsi członkowie rodziny	10,0%	1
rodzeństwo	0,0%	0
mama	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie przyznało się 2,7% ankietowanych. Z kolei 6,6% badanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 16. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny? N=151

W dalszej kolejności poproszono badanych mieszkańców o określenie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Po 3 osoby (po 75%) przyznały się do stosowania przemocy psychicznej i przemoc fizycznej.

Tabela 16. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a? w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=4

odpowieź	%	liczba odp.
przemoc psychiczna	75,0%	3
przemoc fizyczna	75,0%	3
zaniedbanie	0,0%	0
trudno powiedzieć	0,0%	0
przemoc seksualna	0,0%	0
przemoc ekonomiczna	0,0%	0
cyberprzemoc	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Jak wynika z odpowiedzi respondentów, 4 badanych deklarujących stosowanie przemocy, kierowało ją w stronę męża/żony (100,0%), 2 respondentów wobec dziecka/dzieci (50,0%), a 1 respondent wskazało na stosowanie jej w stosunku do dalszych członków rodziny (25,0%).

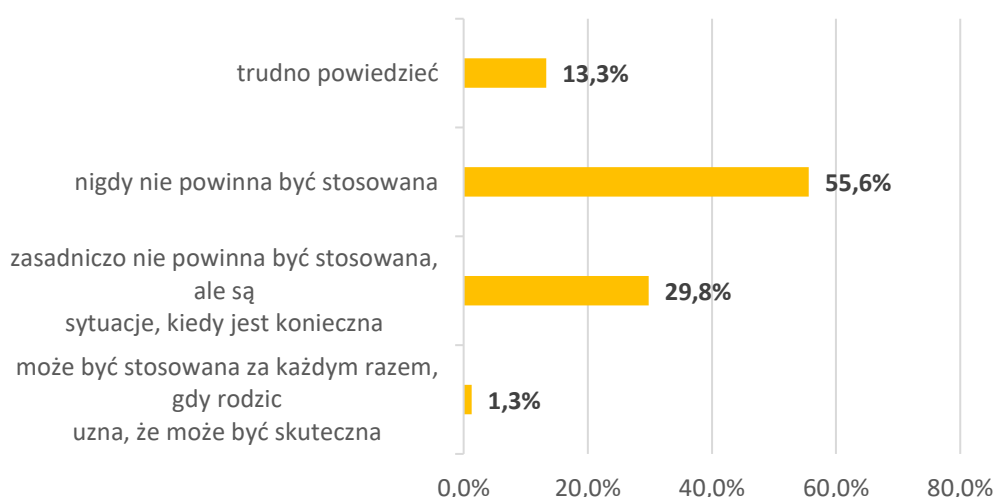
Tabela 17. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=4

<i>odpowieź</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
męża/żony	100,0%	4
dziecka/dzieci	50,0%	2
dalszych członków rodziny	25,0%	1
rodzeństwa	0,0%	0
mamy	0,0%	0
taty	0,0%	0
partnera/partnerki	0,0%	0
dziadków	0,0%	0
innych osób	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych (np. „klapsów”) w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – 1,3% badanych twierdzi, że stosowanie kar fizycznych jest metodą wychowawczą, która może być stosowana za każdym razem, gdy rodzic uzna, że może być skuteczna, natomiast 29,8 % badanych uważa, że kary fizyczne zasadniczo nie powinny być stosowane, ale są sytuacje, kiedy są konieczne. 55,6% mieszkańców negatywnie ocenia tego typu zachowanie, a trudności z jednoznacznym ustosunkowaniem się do tego pytania przejawiało 13,3% badanych.

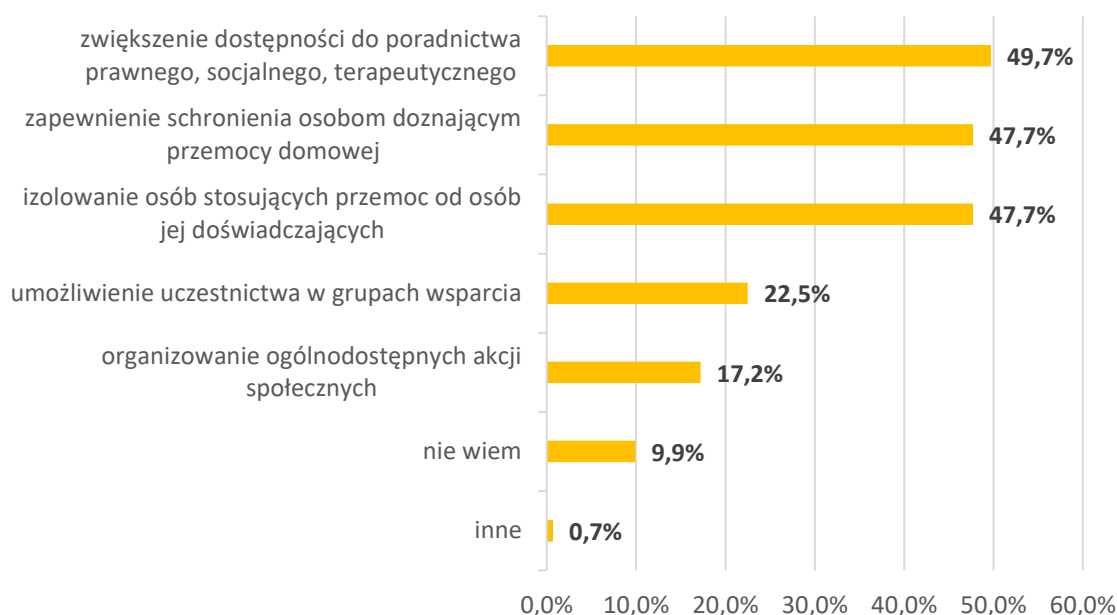
Wykres 17. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. „klaps”) jest metodą wychowawczą, która: N=151

Następnie dorośli mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie zadań, które w ich opinii byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej. Zebrany materiał badawczy wykazał, że za najważniejsze uznano zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego (49,7%) oraz izolowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających, a także zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej (po 47,7%). Ponadto 22,5% badanych jako istotne umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia, 17,2% – organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych. 0,7% badanych wskazało inne działania, wśród których wymienić można m. in. *zwiększanie świadomości społecznej, w tym wśród uczniów i osób starszych*. Brak wiedzy w tym zakresie wykazało 9,9% respondentów.

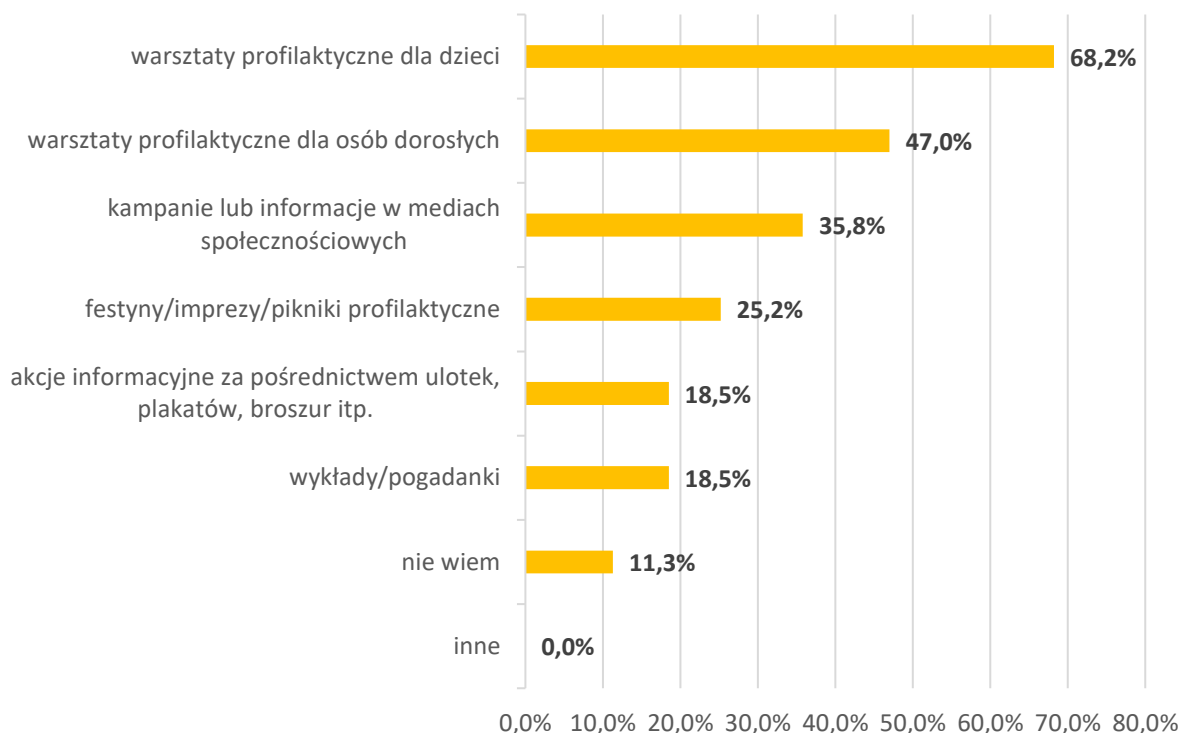
Wykres 18. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej? N=151

W opinii większości mieszkańców, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym najlepsze efekty w przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie Gminy przyniosą warsztaty profilaktyczne, zarówno te skierowane do dzieci i młodzieży (68,2%), jak i osób dorosłych (47,0%). Równie istotne wydają się być kampanie lub zamieszczanie informacji w mediach społecznościowych (35,8%) oraz organizowanie festynów/impres/pikników profilaktycznych (25,2%). Po 18,5% respondentów wskazało na wykłady/pogadanki oraz akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, plakatów, broszur itp. 11,3% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

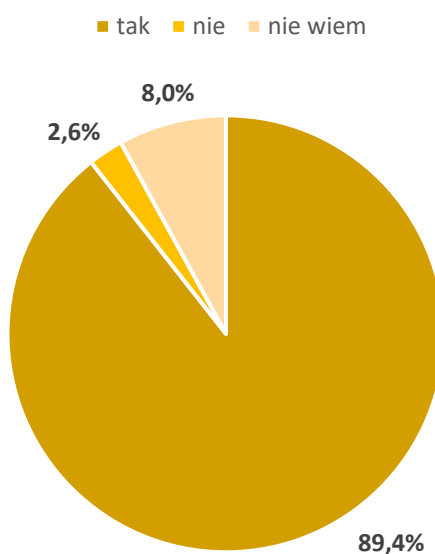

Wykres 20. Poniżej wymieniono różne formy działań profilaktycznych. Które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty, jeśli chodzi o zapobieganie przemocy domowej? N=151

Ankietowani wyrazili także swoją opinie na temat tego, czy uważają przemoc domową za przestępstwo. Zdecydowana większość mieszkańców odpowiedziała twierdząco na to pytanie (89,4%), natomiast zaprzeczyło temu 2,6% osób, a 8,0% respondentów nie wyraziło jednoznacznej opinii i zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”.

Wykres 19. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa to przestępstwo? N=151

W kolejnym pytaniu mieszkańcy Gminy zostali poproszeni o ustosunkowanie się do zaprezentowanych stwierdzeń. Analiza zebranego materiału dowodzi, że:

- 54,3% badanych nie słyszało o Punkcie Konsultacyjnym, działającym na terenie Gminy,
- 76,2% mieszkańców nie słyszało o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie;
- 58,9% dorosłych biorących udział w badaniu przyznało, że nie wie gdzie szukać pomocy w Gminie, w przypadku doświadczenia przemocy domowej;
- 18,5% ankietowanych nie wie, czym jest procedura „Niebieskie Karty”.

Tabela 18. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń N=151

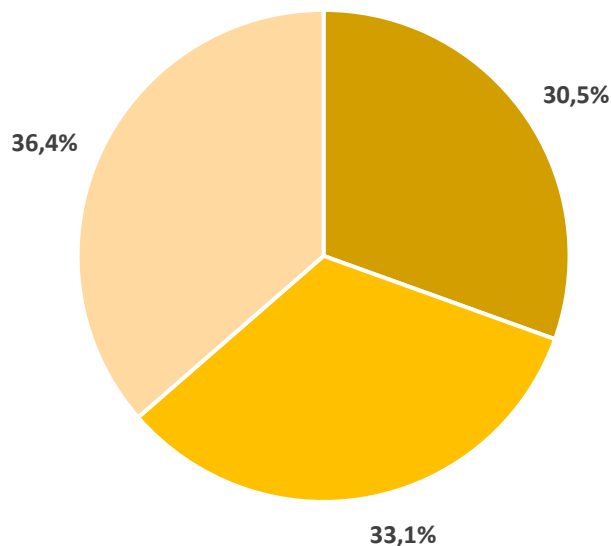
<i>odpowiedź</i>	<i>tak</i>		<i>nie</i>	
	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>	<i>%</i>	<i>liczba odp.</i>
czy słyszał/a Pan/i o Punkcie Konsultacyjnym, działającym na terenie Gminy?	45,7%	69	54,3%	82
czy słyszał/a Pan/i o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie?	23,8%	36	76,2%	115
czy wie Pan/i, gdzie szukać pomocy w Gminie, w przypadku doświadczenia przemocy domowej?	41,1%	62	58,9%	89
czy wie Pan/i, czym jest procedura „Niebieskie Karty”?	81,5%	123	18,5%	28

W ostatnim pytaniu dorośli mieszkańcy Gminy określili swój stosunek do poszerzania swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie Gminy. 30,5% osób udzieliła odpowiedzi „tak, bardzo chętnie dowiem się więcej na temat przemocy i obowiązujących przepisów”, natomiast 36,4% miało trudności z jednoznacznym określeniem swojego stanowiska w tej kwestii.

Wykres 22. Czy byłby/aby Pan/i zainteresowany/a poszerzaniem swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie Gminy? N=151

- tak, bardzo chętnie dowiem się więcej na temat przemocy i obowiązujących przepisów
- nie, nie interesuje mnie ten temat, mam wystarczającą wiedzę
- trudno powiedzieć

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Woźniki, poprzez wzmocnienie skuteczności działań i rozwijanie działalności profilaktycznej oraz wspieranie lokalnego systemu pomocy przy zapewnieniu wysokiego poziomu usług pomocowych dla mieszkańców Gminy.

Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

1. Rozwijanie działalności profilaktycznej i edukacyjnej mającej na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz prowadzenie systematycznej diagnozy społecznej w zakresie przemocy domowej

lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Budowanie świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, w tym poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-profilaktycznych oraz informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji.	UM, ZI, KP, GKdsPiRPA, MGOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
		Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych.	
		Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej.	
2.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.	Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów.	placówki oświatowe.

2. Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej

Ip.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia.	UM.
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	ZI, GKdsPiRPA, MGOPS, UM, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i/lub rzeczową z powodu problemu przemocy.	MGOPS.
4.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba wszczętych/zakończonych procedur NK. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.	ZI, GKdsPiRPA, MGOPS, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
5.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	MGOPS.
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	PCPR, MGOPS.

7.	Kontynuowanie działalności PK w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny.	Liczba osób objętych wsparciem PK.	GKdsPiRPA, PK, UM.
8.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.	ZI.

3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach stosowania przemocy oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania jej stosowania, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym/psychologiczno-terapeutycznym.	ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe.
		Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”.	
2.	Kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową.	Liczba wniosków kierowanych do GKdsPiRPA o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	GKdsPiRPA.
3.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	Liczba wydanych nakazów i zakazów dot. zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową.	KP.
4.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.	ZI, KP.

5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe.
----	--	---	-----------------------------------

4. Podnoszenie poziomu kompetencji i umiejętności przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Ip.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Organizacja/udział w szkoleniach/seminariach/konferencjach/kampaniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba szkoleń/seminariów/konferencji/kampanii.	ZI, UM.
		Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/seminariach/konferencjach/kampaniach.	
2.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu.	ZI.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Woźniki, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- osób i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030 zakłada:

- podniesienie świadomości społecznej oraz wiedzy o zjawisku przemocy domowej,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa, pomocy i wsparcia,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- podniesienie kompetencji rozwijania i doskonalenia umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** finansowane będą z budżetu Gminy oraz ze środków zewnętrznych.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych do 31 marca za poprzedni rok Burmistrzowi Woźnik przez Zespół Interdyscyplinarny w Woźnikach. Za koordynowanie realizacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny w Woźnikach.

Realizacja **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030** obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 18. Harmonogram wdrażania Programu.

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Woźnikach o przyjęciu do realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030”.	II kwartał 2024 r.
etap II	Koordinacja realizacji zadań objętych Programem.	II kwartał 2024 r. – IV kwartał 2030 r.
etap III	Monitoring.	corocznie w okresie od 2024 r. do 2030 r.
etap IV	Sprawozdawczość Programu/Ewaluacja.	I kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Woźniki stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doświadczających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w **Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Woźniki na lata 2024-2030**, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Bibliografia

1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, Openfield Research&Communications, Opole 2019.
2. Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2019.
3. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>
4. <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie>.
5. J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.
6. Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, KANTAR, 2019.
7. Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, 2021.
8. Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, Warszawa
9. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232).
10. Sprawozdanie z realizacji Krajowego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2020-2022.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 tj.).

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Płeć: N=258	21
Rysunek 2. Płeć: N=151	34

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....	13
Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022.....	18
Tabela 3. Liczba wszczętych i zakończonych procedur "Niebieskie Karty" w latach 2020-2022	18
Tabela 4. Działalność funkcjonariuszy Posterunku Policji w Woźnikach w latach 2021-2023	18
Tabela 5. Liczba osób oraz udzielonych im porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2020-2022	20
Tabela 6. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=79	24
Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc doznałeś/aś? N=77	24
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=58.....	25
Tabela 9. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=23	26
Tabela 10. Kto stosował przemoc w Twoim domu (kiedy byłeś/aś jej świadkiem)? N=60.....	27
Tabela 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś cyberprzemocy (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=222.....	31
Tabela 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=216.....	32
Tabela 13. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej? N=54.....	37
Tabela 14. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=11.....	38
Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=10.....	38
Tabela 16. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a? w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=4.....	39

Tabela 17. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=4.....	40
Tabela 18. Harmonogram wdrażania Programu.....	60

Spis wykresów

Wykres 1. Klasa: N=258.....	21
Wykres 2. Wiek: N=258.....	21
Wykres 3. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą? N=258.....	22
Wykres 4. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy? N=258.....	23
Wykres 5. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=258.....	25
Wykres 6. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się być świadkiem sytuacji, w której ktoś w Twoim domu stosował przemoc? N=258.....	26
Wykres 7. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=258.....	28
Wykres 8. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach można użyć przemocy (np. kiedy ktoś Cię zdenerwuje)? N=258.....	28
Wykres 9. Do kogo zwróciłbyś/abyś się o pomoc, gdybyś Ty lub ktoś z Twojego otoczenia doznawał przemocy domowej lub rówieśniczej? N=258.....	30
Wykres 10. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=258.....	31
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w szkolnych zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy? N=258...	32
Wykres 12. Jaka forma zajęć profilaktycznych w zakresie przemocy jest według Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza? N=258.....	33
Wykres 13. Wiek: N=151.....	35
Wykres 14. Wykształcenie: N=151.....	35
Wykres 15. Czy zna Pan/i w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy domowej? N=151.....	36
Wykres 16. Jak często w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=84.....	37
Wykres 17. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny? N=151.....	39
Wykres 18. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. „klapsy”) jest metodą wychowawczą, która: N=151.....	40
Wykres 19. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy? N=151.....	41
Wykres 20. Poniżej wymieniono różne formy działań profilaktycznych. Które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty, jeśli chodzi o zapobieganie przemocy domowej? N=151.....	43

Wykres 21. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa to przestępstwo? N=151.....	44
Wykres 22. Czy byłby/aby Pan/i zainteresowany/a poszerzaniem swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie Gminy? N=151.....	46